

Nummer 2 - jaargang 42 - 2022 - april, mei, juni
Afgiftekantoor: Achterstraat 1, 9450 Haaltert

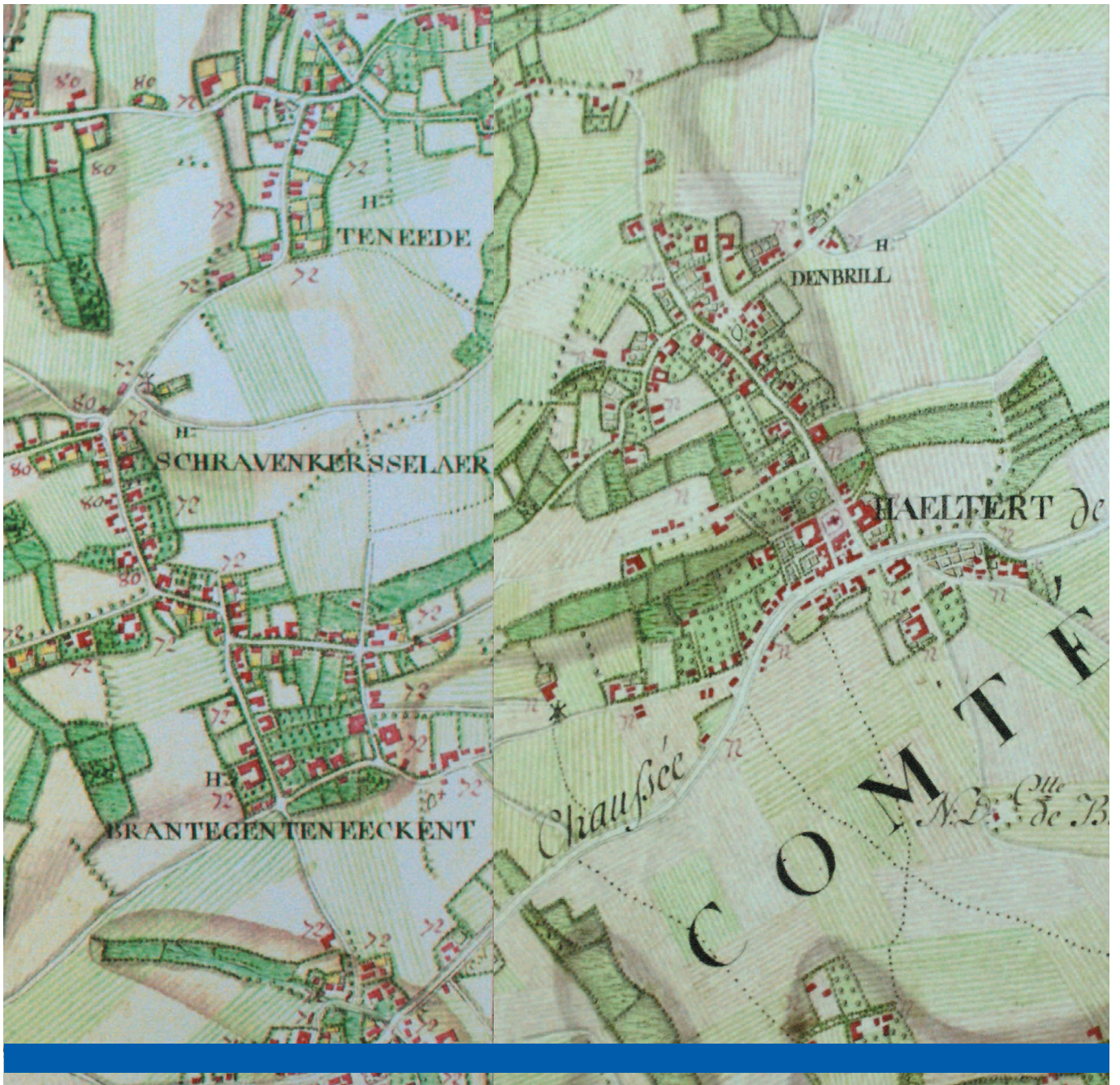
Redactie: Diepeweg 15, 9450 Haaltert
Verantwoordelijke uitgever: Willy De Loose

België - Belgique
PB
9450 Haaltert
3/5008
P 005370

DE WAARANDE

- Heldergem - Kerksken - Terjoden - Denderhoutem - Haaltert - Heldergem - Kerksken

HEEMKUNDIGE KRING HAALTERT vzw

Denderhoutem, Haaltert, Heldergerm,
Kerksken, Terjoden

Heemkundige Kring Haaltert VZW
nr. 770.942.934
3-maandelijks ledenblad
42e jaargang 2022 - nr. 2

Documentatiecentrum:

Warandegebouw
Sint-Gorikspein 17 A - 9450 Haaltert
Elke donderdag van de maand,
van 10 tot 12 uur, uitgezonderd
juli, augustus en feestdagen

Redactie:

Willy De Loose, voorzitter
Diepeweg 15, 9450 Haaltert
0472 80 99 12
willydeloose@skynet.be

Secretariaat

Raf Hendrickx
Muisstraat 97, 9450 Haaltert
0485 40 18 81
raf.hendrickx@telenet.be

E-mail:

heemkundigekringhaaltert@gmail.com

Website: heemkringhaaltert.be

 Heemkundige Kring Haaltert

Lidmaatschap: € 15

Steunend lid: vanaf € 20

Rek. nr. BE40 4395 0830 6163

Heemkundige Kring Haaltert

Met de steun van:

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar teksten. Teksten en beeldmateriaal mogen overgenomen worden mits voorafgaandelijke toestemming van de auteur én met bronvermelding.

Redactioneel

Zondag 24 april werd in Denderhoutem het Trek Maria-pleintje ingehuldigd, genoemd naar de vroegere uitbaatster van een snoepwinkeltje. Het is een initiatief van gemeenteraadslid Tom Sorgeloos (lid van de AV van de HKH). Het kadert in de VRT actie 'Meer vrouw op straat'. Wij kunnen dit alleen maar toejuichen en na de vele positieve reacties van het Lokaal bestuur, het feestcomité en vele 'Atommeirs' heeft ook de Heemkundige Kring dit initiatief gesteund.

Trek-Maria

*Een dorp een kerk een plein
wat winkels een café en huizen
leunend tegen elkaar soezend warm
simpel normaal doodgewoon
dacht je.*

*Onderste plesj bovenste plesj
en daar één supersnoepwinkel Trek-Maria
twee ramen om te kijken
en een deur piepend schurend zwaar.
"Wiljde ne kiejer trekken" vroeg ze
keek je lachend aan
lachend als de bloemetjes op haar schort
de snoep smoelentrekkers sjieken stampers rekkers
met ziet gevulde hosties kalis'naat negertetten.*

*Ritueel uit lang vervlogen kindertijd
sparen onze kinderpree
het karige drinkgeld
tot je had ne frang en nog ne frang.
En dan na de zondagsmis de beloning
het trekken aan de koord
het draaiende rad
het rad van fortuin
zorgvuldig kiezen wegen en wikken
vier karamellen voor één frank
of verder sparen voor die chique zonnebril
d'onbereikbaarheid van vijf frank in één keer?*

*De plesj blijft de plesj
net als d'herinnering
aan die sterke vrouw
werkend voor 't dagelijks brood
stil ongedwongen onverstoord
geëmancipeerd
lang voor werd uitgevonden dit moderne woord
zij, ons aller Atomse
Trek-Maria.*

Wie meer wil weten over de geschiedenis van het winkeltje kan de bijdrage van Luc Pots op FB doornemen.

Mijmer even bij het voorgedragen gedicht van Nera Redant.

foto Paulette Looze
realisatie: Katy Vijverman

Van de redactie

In memoriam René De Paepe

Naar aanleiding van het bericht in ons vorig nummer ontvingen wij een reactie van zijn zoon Raf.

‘Bij deze willen wij jullie van harte danken voor de In-memoriam in het tijdschrift omtrent mijn vader. Een mooie tekst die ons beroerd heeft...

Mijn broer Gunther heeft het volledige elektronisch archief bij hem en zal het verder bewerken. Bij vragen kunnen jullie zeker bij hem terecht’.

(Info Gezinsreconstructie Denderhoutem: ggdepa@gmail.com)

Eeuwelingen

Op 24 april jl. overleed in haar woning in de Stationsstraat te Haaltert de 102-jarige Elodie Deleenheer. Zij werd geboren in de toenmalige Molenstraat op 8 september 1919 en was de oudste inwoner van Haaltert.

Zij was de dochter van Raymond Deleenheer en Marie Van den Berghe en de zus van oud-burgemeester Georges Deleenheer.

Elodie was schooljuf op Terjoden en na haar onderwijsperiode baatte zij samen met haar echtgenoot Omer Roelandt een slagerswinkel uit in de Stationsstraat. Beiden waren van bij de stichting van onze HK fervente ‘supporters’.

Enkele dagen later op 30 april overleed in haar woning te Haaltert een tweede eeuweling, Martha De Cock. Zij werd geboren op 25 februari 1921 en was gehuwd met Albert De Bruyn (+ 2002).

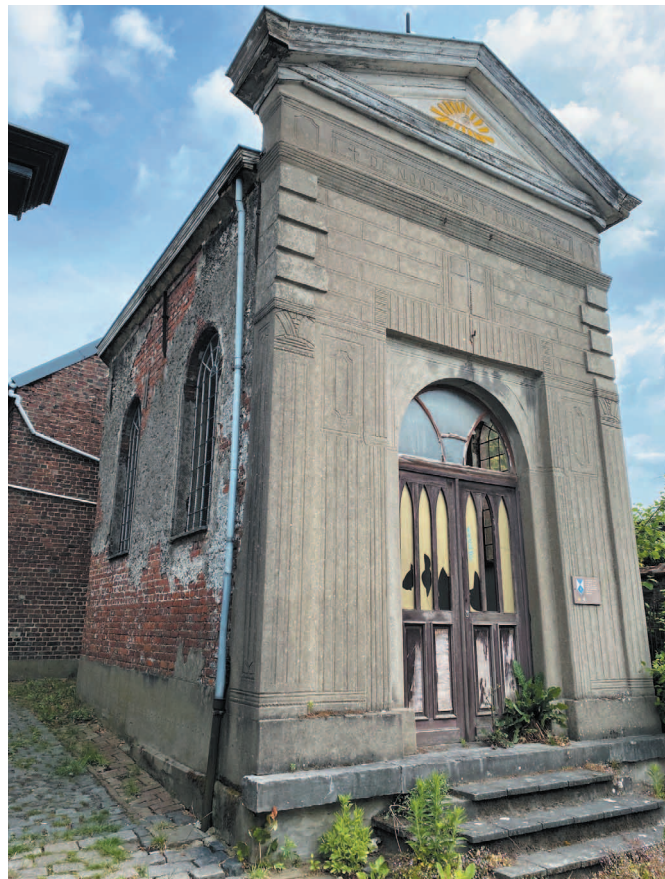
Namens de HKH oprechte deelneming aan beide families.

Erfgoed

Onze actie ‘Herwaardering van de kapellekes’ werd gewaardeerd. Wij noteerden meer dan 100 steunbetuigingen op ‘idee.haaltert.be’. Het Lokaal Bestuur beloofde het probleem op de agenda te plaatsen.

Kan er een samenwerking komen van het Lokaal Bestuur, Erfgoedcel Denderland, de eigenaars, de buurtgemeenschap en de Heemkundige Kring?

De zo typische getuigenissen van de levenswijze van onze voorouders mogen niet uit ons landschap verdwijnen!

Wat betekent mijn familienaam?

Wil je weten waar je familienaam vandaan komt? Noteer dan in je agenda: vrijdag 30 september 19.30 u. in het Jeugdheem. Ere-prof. dr. Magda De Vos zorgt voor opheldering. Een organisatie van het Davidsfonds en de Heemkundige Kring.

Dank

- Derry Steenhaut, Haaltert: foto's
- Herman Schollaert, Haaltert: bidprentjes
- Fam. Willy Provost, Denderhoutem: documenten, foto's
- Frieda Menschaert, Heldergergem: foto's Lourdes bedevaarten
- Marc Van der Eecken, Kerksken: bidprentjes

Vaandel KRISTEN BOND GEPENSIONEERDEN de voorloper van OKRA

Toen in 2013 de Atomse gepensioneerdenvbond zijn 50-jarig jubileum vierde dook na enig zoekwerk ook het vaandel op van de Kristen Bond van Gepensioneerden, de voorloper van het huidige OKRA.

Op het vaandel is de Sint-Amandus-parochiekerk duidelijk zichtbaar, maar waarom werd er i.p.v. van het traditionele Atomse wapenschild met de korenaren op rode achtergrond, als blikvanger gekozen voor een rechtopstaande eikel geschraagd door eikenblaadjes ?

Bij het zoeken op internet naar vlaggen en/of vandelens van de KBG lokale afdelingen kwam telkens dezelfde gestileerde eikel op eikenblaadjes voor: de eerste logo van de gepensioneerdenvbond.

Kort na de Tweede Wereldoorlog bestonden in België weinig voorzieningen voor gepensioneerden. Met name de pensioenwetgeving vertoonde grote hiaten. De sociale bescherming van senioren en gepensioneerden liet danig te wensen over

en ook op het vlak van vrijetijdsbesteding hadden ouderen weinig mogelijkheden. Vanuit de christelijke arbeidersbeweging groeide stilaan het besef dat het middenveld ook voor deze steeds groeiende bevolkingsgroep een sociaal-culturele werking moest uitbouwen. De KBG ontstond en groeide aanvankelijk binnen de schoot van de Christelijke Mutualiteit (CM). De basis voor de Katholieke Bond van Gepensioneerden was gelegd. Al snel ontstonden in steden en gemeenten lokale groepen en kende de KBG een explosieve groei in Vlaanderen. Daarbij kon de beweging van bij het begin rekenen op de inzet van honderden en later duizenden vrijwilligers. In 1956 werden de lokale groepen verenigd in de Kristelijke Beweging van Gepensioneerden, kortweg KBG.

De Atomse afdeling werd gesticht door E.H. Richard Schockaert toen hij in 1963 in Denderhoutem aangesteld werd als pastoor. Van bij zijn ontstaan bouwde de KBG een belangrijke sociaal-culturele pijler uit met een aanbod aan vrijetijdsactiviteiten voor senioren. Dat aanbod is in 50 jaar tijd sterk geëvolueerd. Van de traditionele kaartavonden, koffietafels en bedevaarten verruimden de activiteiten in de jaren zeventig en '80 naar crea-activiteiten, toneelspelen, de legendarische play-backshows in de Parochiale Zaal 'Hand in Hand', maar ook naar daguitstappen, Lourdesbedevaarten en vakanties...

K.B.G.-VERBOND AALST: VOOR 'T EERST MET VOLLE BEDEVAARTTREIN NAAR LOURDES

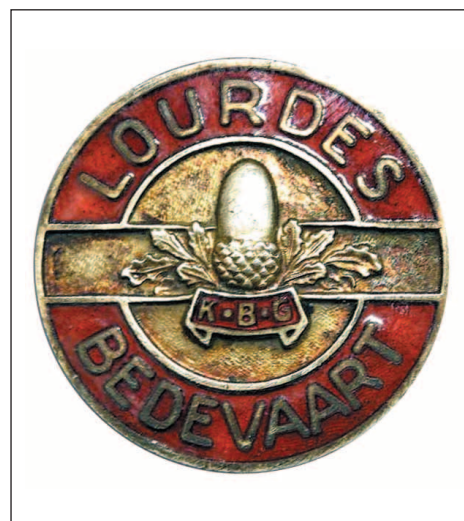
Vrijdag jl., 21 juni, werd een speciale radiotrein ingelegd om de 525 gepensioneerden, aangesloten bij K.B.G. (Kristelijke bonden van Gepensioneerden) naar het bedevaartsoord te brengen. Ze hebben er deze week, samen met 1100 andere gepensioneerden, deelgenomen aan een vijfdaags programma, speciaal voor hen opgesteld.

stellen ze zich tot doel 'om de zestigplussers als persoon en als groep, te helpen om in hun eigen concrete situatie het 'menszijn' zinvol te beleven.

Men wenst de leden bewust te maken van de eigen problematiek, om er gezamenlijk wat aan te doen! Bij K.G.B. gebeurt dit tevens vanuit een kristelijke levensbeschouwing.

steding (we kunnen h
immers nog moeilijk o
vrije-tijd spreken) heb
niet enkel de vakantie
maar ook lokale bijeenk
sten. Verschillende afdel
gen hebben een koor, do
aan toneel, ondernem
uitstapjes en hebben hobb
klubs.

Wat gezondheidszorg b
treft, wordt aandacht b
steed aan ziekenbezo

In de beginjaren bestonden de activiteiten, voor zover we kunnen nagaan, voornamelijk uit de (maandelijkse?) "Koffietafels" en een Paas- en Kerstfeest.

Maar ze gingen ook op uitstap, vooral op bedevaart naar Geraardsbergen, Oostakker (met 3 volle bussen!), Scherpenheuvel en zelfs tot in Banneux en Kevelaer (Duitsland).

Er werd niet alleen op bedevaart gegaan maar er werden ook vakantie-reizen georganiseerd in binnenland (naar zee, naar Spa, Heer sur Meuse) en naar het buitenland: Leysin, Mallorca (1977), Alicante (1981), Riccioni (Italië 1982), Bulgarije maar vooral naar Lourdes.

K.B.G.-Vakanties

Is het reeds een hele prestatie om onder de 13.750 leden van 67 afdelingen tellend Aalsterse-verbond zo'n grote reisgroep bijeen te brengen, de cijfers van de andere K.B.G.-vakanties zijn nog indrukwekkender. Tijdens de komende zomermaanden zullen in totaal 2.225 bejaarden met K.B.G. hun vakantie hebben doorgebracht. Het overgrote gedeelte houdt zich bij een binnenlands reisje, maar 520 andere kozen Zwitserland, Spanje, Mallorca, Italië of Bulgarije.

Het gaat hier om wat men het sociale toerisme noemt, waarbij verbleven wordt in speciale home's aangepast aan de behoeften van deze mensen.

K.B.G. noemt zich dan ook een beweging van-voor en door de bejaarden. Als socio-kulturele beweging,

KAV-KWB OKRA DENDERHOUTEM

LOURDES 2010

Deze reizen werden door het gewest Aalst georganiseerd en verschillende gepensioneerden gingen toen al mee op vliegtuigreis !

Bernard Vocaet werd de eerste voorzitter. De openvolgende proosten waren: E.H. Richard Schockaert (1963 tot 1993), E.H. Michel Bekaert (1993 tot 2007) en E.H. Luc Engels van 2007 tot op heden. De potentiële voorzitters werden oorspronkelijk voorgedragen door de pastoor aan het bestuur maar uiteindelijk waren het de leden die tijdens één van de “Ontmoetingsnamiddagen” hierover beslisten.

De eerste secretaris en schatbewaarder was Jozef Van Herreweghe, geen gepensioneerde maar bediende bij de CM in Aalst gezien de KBG toen een onderdeel van de CM was. Later nam zijn zus Maria wel die taak op zich. Als vroegste bestuursleden kennen we Bernard Vocaet, Bertha De Nul, Frans De Pril, Melanie Tas, Arthur Deleu, Placide Van Damme, Celine De Schrijver, Adèle De Backer, Palmyre Scheerlinck, Emma De Backer, Philomena Heylen, Maria Raes, Ghislain De Graeve, Octaaf Van Raemdonck, Maria Van Herreweghe, Camilla Adriaens. Bertha De Nul kwam er bij als jonge weduwe en werd onmiddellijk aangesproken voor de Molenstraat door de zussen Justine en Thérèse De Kock.

Later fungeerde Lucienne Van der Borcht als voorzitster, die in 1998 de leiding doorgaf aan Etienne Merckaert. Samen met Bertha Baeten hebben ze de bond nieuw leven ingeblazen en omgevormd tot een aantrekkelijke vereniging .

In de eerste jaren werd vooral geijverd voor een betere en welvaartsvaste pensioenen. Die eis is de KBG blijven naar voren schuiven, tot op de dag van vandaag. Mettertijd kwamen naast de pensioenen ook andere eisen op de voorgrond. De vergrijzing houdt in dat steeds meer bejaarden langer leven en ook langer hulpbehoevend zijn. Die toenemende medische zorgen brengen ook een zware financiële last met zich mee. Daarom ijverde de KBG sinds de jaren '90 voor de invoering van een zorgverzekering die er kwam in 2000.

In 2006 vierde de KBG-nationaal zijn 50-jarige bestaan en werd de beweging omgedoopt tot OKRA (trefpunt 55+) dat staat voor Open, Kristelijk, Respectvol en Actief.

Al van in den beginne had OKRA toegang tot moderne middelen om bv uitnodigingen te maken: Jozef Van Herreweghe, werkzaam bij CM, had de mogelijkheid om fotokopies te maken en zo het werk van de bestuursleden te vergemakkelijken.

Toen Miel Deleu bij het Dagelijks Bestuur kwam nam hij de taak op zich om de uitnodigingen te verzorgen en ook fol-

ders te maken bij de uitstappen met heel wat uitleg over wat die dag te beleven viel.

Walter Van Eeckhout, zorgde met medewerking van andere tekstschrijvers voor een maandelijks infoblad waarin de leden op de hoogte werden gehouden van alle geplande activiteiten en ook verslagen werden gepubliceerd over de voorbij werking.

In juni 2008 nam Bertha Baeten die taak over. Het infoblad kreeg een grondige make-over en een nieuwe naam okrAtom met een eigen herkenbaar logo en een maandelijks vaste rubriek “Het Oud Atoms Fotoarchief” waarmee ik eigen en aangeboden fotomateriaal becommentarieerde en de OKRA-leden een decennium lang onderdompelde in het Atoms verleden.

Van bij het prille begin van de afdeling was er een aanbod met een waaier aan mogelijkheden: de maandelijks georganiseerde “koffietafels” waarop een spreker werd uitgenodigd met nadien een gezellig samenzijn.

In 1953 startte Meester Willy Provost samen met onderpastoor De Wolf reeds een toneelbond met gepensioneerde acteurs die humoristische stukken speelde in het Atoms dialect. Hun succes was zo groot dat ze ook gecontacteerd werden door afdelingen van de buurgemeenten

Vanaf de eeuwwisseling (2000) werden er ook cultuuruitstappen georganiseerd. Walter van Eeckhout was hier de drijvende kracht. Later werd deze taak overgenomen door Bertha Baeten.

De kaartclub trok jarenlang veel belangstelling maar werd in 2009 opgedoekt toen het verbod werd ingevoerd om op café nog te roken. Door de jaren heen werden er veel “solo slim’s” gespeeld. De foto’s hebben jaren aan de muur gehangen in het café van de zaal “Hand In Hand”.

In 2011 kwam Pierre Schoon aan het roer die in 2018 helaas onverwachts overleed. In april 2018 werd Anita Raes voorgesteld als voorzitster/teamleider. De bloeiende vereniging kan tippen op ruim 250 leden.

Het activiteitenprogramma is indrukwekkend en variërend. Het gaat van uitstappen, gespreksavonden, play Back show, wekelijkse wandelingen, Kerstfeest e.a.

hebben de ruim 250 leden alle begrip. Ze kijken ze reikhalzend uit naar betere tijden.

De Covid-19-pandemie heeft het voorbije jaar de normale werking van de afdeling praktisch lamgelegd maar daarvoor

© Luc Pots

Het huidige bestuur: Etienne De Cock, Anne Marie Sienaert, Anita Raes, vz, Theo Stevens, Annie Van der Bracht en Jozef Van der Donck

Bekende dorpsgenoten

Moeder Celeste (° Haaltert 1921)

In de reeks 'Bekende dorpsgenoten' richten wij de schijnwerper op Julia Bernauw. Zij was niet zozeer gekend in onze regio, maar in de omgeving van Brakel was zij een prominente en zeer gewaardeerde persoonlijkheid.

Zij werd geboren te Haaltert op 25 januari 1921 in het gezin van Valery Donatus Bernauw en Alice Constantia Gavel. Valery was schrijnwerker en woonde in de Stationsstraat.

Na de lagere school studeerde zij Grieks-Latijnse Humaniora bij de Zusters Ursulinen in O-L-Vrouw-Waver en in het Peridaensinstituut in Leuven.

Aan de Universiteit in Leuven behaalde zij het diploma van Geaggregeerde in Germaanse Filologie en van Kandidaat in de Klassieke Filologie.

In 1942 legde zij de kloostergeloften af en een paar jaar later werd zij reeds directrice van het Sint-Franciscusinstituut te Sint-Maria-Oudenhove, één van de meest befaamde lycea in onze provincie.

Op 11 juli 1969 werd zij in Opbrakel verkozen tot Algemeen Overste van de Zusters van Sint-Franciscus. Zij oefende deze functie uit tot 6 augustus 1993.

Haar gouden kloosterjubiläum werd ook in Haaltert gevierd op zondag 4 juli 1992 met een eucharistieviering in de parochiekerk.

Naast Julia waren er nog:

Anna (°1906) gehuwd met Emiel De Cock
Carola Germaine (°1911) gehuwd met Richard Kemps
Cyrilla (°1914) gehuwd met Frans De Cock
Willy (°1930) gehuwd met Erna Van de Weghe.

1934- Plechtige communie van Julia

ca. 1937) Willy, Valery en Alice
Julia (zuster Celeste), Anna, Germaine en Cyrilla

Professie in 1942

*zittend: Cyrilla, Germaine, moeder Alice, Zuster Celeste, Zuster Bergmans en Anna
staande: zuster..., Willy, onderpastoor Van Crombrugge, EH..., EH... en zuster...*

Jarenlang heeft zij zich met een ongelooflijke energie ingezet voor de bloei van haar school. Zelfs na haar pensioenstelling bleef zij nog actief deelnemen aan de participatieraad van de school en dit tot haar diamanten jubileum.

Moeder Celeste overleed in haar vertrouwde omgeving in Opbrakel op 19 juni 2011. Haar opvolgster was eveneens een streekgenote, Zuster Conselata (Mariette Eeckhout van Erembodegem-Terjoden).

In 'Kasteelkroniek', het orgaan van het Sint-Franciscusinstituut, verscheen een mooie bijdrage naar aanleiding van het diamanten jubileum van Moeder Celeste (1).

Enkele passages geven weer hoe zij geapprecieerd werd voor haar enorme gedrevenheid.

'...Haar natuurlijke autoriteit zorgde ervoor dat idealisme vertaald werd in een onbegrensde, daadwerkelijke inzet voor school en de leerlingen.

Trouwens, Moeder Celeste had het meestal niet over 'de leerlingen' maar wel over 'onze kinderen'.

...Ze had geen behoefte een hoogdravende pedagogische theorieën, de vele ondoordachte vernieuwingen in het onderwijs waren haar vaak een doorn in het oog.

...Ze bezat de gave, de kunst ook, om iedereen die met haar samenwerkte te motiveren, te begeisteren, zodat onderwijs en kinderen opvoeden geen last werd, maar veel voldoening schonk.

... Het is waar, uw school was oorspronkelijk gehuisvest in een oud kasteel, maar die school zelf is in uw handen een juweel geworden, een 'pièce unique', een diamant, die U hebt geslepen tot alle facetten schitterden! Een meesterwerk om trots op te zijn!'

Willy De Loose

1- V. Van den Bossche (lerares Sint-Franciscusinstituut) in Kasteelkroniek, nr.1, 17e jg., 2002

Foto's (Studio Marcel De Rijck), archief HK

Met dank aan Gerard De Cock (Haaltert) en zuster Wies Schepens, archivaris Sint-Franciscusinstituut Sint-Maria-Oudenhove.

De strijd om de kiezer in het Fransmansdorp Heldergerem (Slot)

In ons vorig nummer behandelde de auteur de situatie van 1830 tot 1940. In dit tweede deel komt de periode 1940 tot 1976 (fusie) aan de beurt.

De na-oorlogse periode

In de eerste na-oorlogse verkiezing in 1946 kregen wij opnieuw twee partijen: Frederic Raes kon nog overtuigd worden om aan het roer van de katholieken te staan en de liberalen paktten uit met een nieuwe lijst én met een nieuwe naam: Gemeentebelangen. Hun kopman werd een landbouwer uit Hoom, Aimé Van Cauter. Ook al behaalde Urbain De Cooman 141 stemmen, dankzij de 100 lijststemmen kon Van Cauter de sjerp omgorden. Gerard De Vos fungeerde als interim-gemeentesecretaris, een functie die hij nog jarenlang zou waarnemen.

Burgemeester Aimé Van Cauter
(verz. Greta Van Cauter-De Smet)

Inbuldiging burgemeester Van Cauter
(verz. Greta Van Cauter-De Smet)

In 1952 was er zelfs geen verkiezing, om de eenvoudige reden dat er geen tegenkandidaten waren. Met de intellectuele kwaliteiten was het soms wel anders gesteld. Bepaalde gemeenteraadsleden konden met moeite hun naam zetten en dat weerspiegelde de realiteit van die dag. Tot die periode waren er verschillende inwoners die in hun ganse leven Heldergerem nauwelijks verlieten (de Fransmans uitgezonderd). Het was pas na de oorlog dat wegens de toestand tussen wonen en werken, de emancipatie van de vrouw en de democratisering van bestuur en onderwijs, het scholingspeil gestadig zou aangroeien. In deze legislatuur deed ook de laatste veldwachter van het dorp zijn intrede. Lucien Hendrickx gaf in 1954 de fakkel door aan Theofiel De Cooman.

Zes jaar later in 1958 werd een CVP-lijst samengesteld o.l.v. Jozef De Feyter, die er bijna in slaagden Gemeentebelangen te wippen. De burgemeester maakte zich echter sterk over de tevredenheid van de bevolking want '12 jaar geleden was onze gemeente, rechtuit gezegd een sukkeldorpje, met ingestorte pastorie, binnenwegen en veldwegeltjes als echte rotswegen en modderpoelen, een bouwvallig schoolhuis en barakken van scholen, een kerktoren uitbrokkelend bij het minste windje, een omgebouwd kolenhok als gemeentehuis en ...een dorp met schuld op de rug'. Dit alles was volgens de burgemeester verleden tijd en...nergens waren de gemeentebelastingen zo laag als hier.

De kiezer gaf hem gelijk en quasi dezelfde ploeg, met Urbain De Cooman en Kamiel Impens nog steeds als schepenen, werd aangesteld. Toch vertegenwoordigden nu ook vier CVP-ers het katholieke gedachtegoed, al was hen het droeve lot van de oppositie beschoren.

1964 was het verkiezingsjaar waar de dorpspolitiek zich van zijn smalste kant liet zien. Van her en der werden er pamfletten op de inwoners losgelaten, waarbij men sporadisch de man en niet de bal speelde. Vooral onderwijzer Remy De Rijck lag behoorlijk in de clinch met zijn rivalen. Het was immers de droeve geschiedenis van het gemeentelijk onderwijs in Heldergem, dat jarenlang werd tegengewerkt door haar eigen gemeentebestuur, wegens duidelijke verschillen in politieke kleur. Hij verwijt het bestuur dan ook *'hun laksheid gedurende 18 jaar beleid, laffe middelen gebruikt bij de benoeming van de veldwachter, weigeren van de waterleiding, tegenwerking van het onderwijs, omkoperij voor biefstukken en twee bakken Wiels, verwaarlozing van de pastorie'*. Het antwoord kwam prompt: *'Beste mensen van Heldergem, lach nu eens gemoedelijk om de prietpraat van DRR (De Rijck Remy, nvdr), doch schenk uw vertrouwen aan ernstige bekwame mannen welke steeds op de bres hebben gestaan voor iedereen, onpartijdig, met slechts één doel: het belang van onze gemeente te dienen.'*

De katholieken legden opnieuw het loodje, met toch een opmerkelijke score voor Ernest De Cock en Kamiel Danckaert, die elk boven de 200 voorkeurstemmen behaalden. Bij het overlijden van burgemeester Van Cauter in 1967 werd Urbain De Cooman benoemd, hij zou de laatste burgemeester van Heldergem zijn.

*Laatste gemeenteraad van het zelfstandige Heldergem.
vlnr: zittend: Schepen Albert Moreels; Burgemeester Urbain De Cooman;
Secretaris Gerard De Vos
staand: veldwachter Theofiel De Cooman; Henry Andries;
Raf Van Cauter; Florent Lievens; Schepen Kamiel Danckaert en
Albert Van Herreweghen. Ontbreekt: Nestor Capelleman.
(Verz. Julia De Troyer)*

Wie dacht dat het hiermee het verhaal van Heldergem af was, rekent zonder de verkiezingen van 1970. Was tot hier toe in ons landelijk dorpje het politiek verhaal er een geweest van de 'bokken' (katholieken) en de 'schapen' (liberalen), dan kwam daar, ver na de ontwikkelingen in de nationale

*Schepen Lievens en burgemeester
De Cooman (Verz. Emma Andries)*

politiek, nu ook verandering in. Niet minder dan vier partijen vroegen om de stem van de kiezer. Lijst nr. 1 Gemeentebelangen kreeg met Urbain De Cooman, Kamiel Impens en Florent Lievens de steun van liberaal volksvertegenwoordiger Louis D'Haeseleer. Lijst nr. 2 was met Albert Van Herreweghen, Kamiel Danckaert en Alfons Temmerman een geduchte katholieke tegenpool. Voor de eerste maal deed de socialistische partij haar intrede in Heldergem met Henry Andries, Etienne Schouppe en Roger Van Malder als lijstvoerders. Ook een Vlaams-nationalistisch of Volksunie getinte lijst had Ernest De Cock, Herwig Pevernagie en Jean Andries boven op hun lijst staan. Daar waar de laatste twee partijen zich voornamelijk beperkten tot hun politieke manifesten, vlogen CVP en Gemeentebelangen elkaar voortdurend in de haren. Consternatie alom toen een zekere *'meneer resultaat'* een ophefmakend pamflet verspreidde, waarin hij in niet mis te verstane bewoordingen de burgemeester van Heldergem in zijn hemd zette en een eerder bericht van hem trachtte te ontcrachten.

Het mocht niet baten, Gemeentebelangen behaalde opnieuw de volstrekte meerderheid en kreeg vijf verkozenen: Urbain De Cooman (burgemeester), Albert Moreels en Florent Lievens (schepenen), Raf Van Cauter en Nestor Capelleman raadsleden).

De CVP kreeg twee raadsleden: Albert Van Herreweghen en Kamiel Danckaert. Ernest De Cock zetelde voor Volksbelangen en Henry Andries voor de socialistische partij.

De fusie in 1976 zou een einde maken aan jaren dorpspolitiek, maar het gehacketak tussen de twee grote politieke families zou niet verdwijnen.

De fusie werd een onnatuurlijke geboorte met jarenlange naweën te Heldergem. Daar waar het oorspronkelijk de betrachting was om de gemeenteraadsleden evenredig te verdelen over de verschillende fusiegemeenten, kwam daar in de

praktijk weinig van terecht. Geen enkele kandidaat werd verkozen en Heldergem raakte, vooral na het verdwijnen van zwaargewicht Paul De Court, helemaal van de politieke kaart, met alle gevolgen van dien.

Tot slot willen wij even op zoek gaan naar een paar oorzaken. Als eerste is er het beperkt aantal inwoners. Met 1600 inwoners op een totaal van ca. 18000 heeft deze deelgemeente weinig in de pap te brokken en is het, eerlijk gezegd, electoraal niet bijzonder interessant. Komt daarbij nog dat Heldergem zelf reeds jarenlang politiek verdeeld was (zie eerder) en dat de familie met de grootste politieke aanhang zelf in het bestuur zat. Dit weerhield heel wat dorpsgenoten om openlijk kritiek te leveren op het bestuur, een begrijpelijke en menselijke reactie. Graven wij wat dieper, dan vinden wij nog een paar oorzaken onafhankelijk van de politieke situatie. Zo is er de positie van het dorp aan de periferie van de centrumgemeente Haaltert. Het dorp ligt op een grote afstand en hoe verder verwijderd, hoe minder betrokkenheid. De belangrijkste oorzaak o.i. is wat wij zouden noemen 'het gebrek aan sociologische affiniteit' met Haaltert. In mensentaal, wij voelen ons niet verwant. Dit heeft zijn historische oorzaken en uit zich op tal van vlakken. Heldergem was zowel religieus als rechterlijk vaak verbonden met Aaigem, wat er qua mentaliteit, dialect en bevolkingsindeling het sterkste bij aansloot. Ons postkantoor was in Aaigem, de pendelaars namen de trein in Burst en trokken dus de andere richting op. Bovendien is de volksmentaliteit in de vier deelgemeenten wel anders. Haaltert heeft de centrumfunctie, waarbij de aanwezigheid van het station gezorgd heeft voor een belangrijke inwonersconcentratie. Denderhoutem is altijd een gemeenschap geweest die vrij zelfstandig was en een inmenging van buitenaf niet zag zitten. Kerksken heeft o.a. door de aanwezigheid van een fabriek toch wel een ander karakter dan Heldergem dat als gewezen Fransmansdorp dezelfde functie bleef verrichten na WO II. Zowel autochtonen als inwijkelingen moesten voor de broodwinning buiten het dorp en de mentaliteit van onderdog bleef er altijd een beetje inzitten.

Meteen verklaart dit waarom Heldergem zo weinig reageerde in de afgelopen decennia wanneer het op het verdelen van de koek aankwam. Men was er niet bij en er kwamen geen signalen.

De laatste jaren komt hier gelukkig verandering in. Door de verkoop van de gemeenteschool en de nakende verdwijning van het speelterrein, sloegen een aantal bewuste Heldergemners de handen in elkaar en er werd een Dorpsraad opgericht. Waar de toon in het begin wat stroef was, groeide stilaan de erkenning. De politieke verantwoordelijken begrepen het signaal en er ontstond een positieve samenwerking.

Er is dus hoop voor de volgende legislaturen, want nu met burgemeester Valentine Tas de laatste Heldergemnaar uit de gemeenteraad verdwenen is, zullen anderen de fakkel moeten overnemen.

Valentine Tas bij het ontwerp van 'haar' beeld: De Fransman.

Bronnen:

RAR, Inv. nr. 231, nr. 30

SAA: krantenarchief

Deze niet gesigneerde tekst hebben wij ontdekt in het archief van onze overleden medewerker Roger De Troyer, met volgende voetnota:

'Deze bijdrage is vooral gebaseerd op het boek; Minnaert W., De Loose W. e.a., Bijdrage tot de geschiedenis van Heldergem, HK Haaltert 1994, vooral het deel over de politieke situatie.'

Denderhoutem

Het vaandel van de Heilig Hartbond

Naar aanleiding van de oproep van de Heemkundige Kring om de vlaggen van lokale verenigingen te inventariseren en te fotograferen herinnerde ik mij dat Gerard Synnaeve – de onvermoeibare en trotse beschermer van o.a. het Atoms kerkelijk erfgoed – mij op mijn zoektocht naar vaandels van de “godvruchtige genootschappen” van de parochie mij meetroonde naar de sacristie en mij de verloren gewaande vlag van de “Bond van het Heilig Hart” toonde.

In de vlag rechts onderaan staat de naam van de fabrikant geborduurd: “Alg. Koophuis Leuven”. Uit het archief bij KADOC KU Leuven van deze Leuvense onderneming weten wij dat deze onderneming van 1936 tot 1975 vlaggen produceerde en verkocht waarvan de helft bestemd was voor oudstrijdersverenigingen en de andere helft in het kader van de Katholieke Actie die het gebruik van vlaggen sterk stimuleerde naar middenstands-, arbeidersverenigingen en “congregaties” ging.

Dit kan dus onmogelijk de vlag zijn die op 27 augustus 1939 plechtig ingehuldigd werd tijdens een evenement ingericht door de Xaverianen en de Atomse Heilig Hartbond die reeds meer dan 10 jaar vroeger werd opgericht.

Tot de stichters in ons dorp behoorden Meester Ghislain De Graeve, Bernard Vocaet en Achiel Eeman die samen met de pastoor, onderpastoor en de ijveraar er de spil van vormden.

XAVERIANEN EN
BOND VAN HET H. HART
DENDERHOUTEM

VLAGGEFEESTEN 27 AUGUSTUS 1939

Eerwaarde Heer Pastoor
Onderpastoor,

Reeds 25 Parochiën hebben de toetreding met hun H. Hartbond ingestuurd.

Uwe mannenbond is reeds uitgenoodigd ook deel te nemen aan onze Vlaggefeesten.

Wij zijn overtuigd dat geen enkele onzer H. Hart-Bonden uit de streek van Aalst-Ninove-Geeraardsbergen, daarbij zal willen ontbreken.

Daar wij evenwel totnogtoe de U toegezonden gefrankeerde kaart van deelname niet mochten ontvangen, doen wij hierbij een laatsten zeer dringenden oproep om toch alles in het werk te stellen opdat Uw Bond flink vertegenwoordigd zou zijn.

Mag ik dus de gefrankeerde kaart U vroeger toegezonden binnen korten tijd verwachten?

Met oprechten dank en groeten,
In Christo Rege

Baten H.

Onderpastoor Denderhoutem.

XAVERIANEN
DENDERHOUTEM.

CHRISTUS VINCIT !
CHRISTUS REGNAT !
CHRISTUS IMPERAT !

Eerwaarde Heer Pastoor,
Onderpastoor.

De Xaverianenbond, ter gelegenheid van zijn 75 jarig bestaan, samen met den H. Hartbond, bij zijne plechtige vlaggewijding, hebben besloten een grootsche godsdienstige betooging in te richten op

ZONDAG 27 AUGUSTI 1939.

Mgr Coppeters zal de plechtigheid met zijne tegenwoordigheid vereeren.

We verzoeken U derhalve dringend met uwe Xaverianen, H. Hartbond of andere mannenvereniging op Zondag 27 Augusti naar Denderhoutem te komen ter eere van het H. Hart.

Met oprechten dank en groeten in Christo Rege.

NAMENS DE XAVERIANEN EN H. HARTBOND :

De Gendt Frans
Voorzitter.

Mertens Honoré
Eere-Voorzitter.

De Graeve Ghislain
Van Rossen Alfons
Schrijvers.

De Schepper Kamiel
Schatbewaarder.

Eerwaarde Heer Cl. Peerenboom
pastoor.

Eerwaarde Heer Baten
Onderpastoor.

P. S. Bede bijgaande kaart in te vullen en op te sturen voor 15 Juni 1939. Het volledig programma der plechtigheden en alle noodige inlichtingen zullen tijdig meegedeeld worden. Speciale autobussen aan de statie van Denderleeuw zullen de deelnemers, die ons op voorhand verwittigd hebben, opwachten.

In 1909 riep kardinaal Mercier op tot het verenigen van de mannelijke gelovigen in retraitebonden. De oud-retraitanten zouden daarvan de kern vormen. Door hun ijver en vroomheid moesten ze alle mannen van hun parochie aanzetten tot een meer christelijk leven. Zo kregen de Bonden van het Heilig Hart hun definitief karakter en konden ze

De 19de eeuw werd gekenmerkt door de definitieve scheiding tussen Kerk en Staat, het opkomende socialisme en de groeiende secularisering. De Kerk reageerde op deze veranderingen door een wending naar het volk. Volksmissies, retraites, broederschappen, congregaties enz. kenden een grote bloei. Om de arbeiders - de gemakkelijkste "prooi" voor de socialisten - voor de Kerk terug te winnen, werden verenigingen opgericht die in de eerste plaats een moreel-religieus opzet hadden.

In 1854 ontstonden op initiatief van de Jezuiten de Xaverianenbonden die vanaf het einde van de 19de eeuw opgingen in de Heilig Hartbonden die toen het licht zagen.

Deze bonden waren op hun beurt gegroeid uit de arbeiders-retraites die vanaf 1894 in het retraitehuis van de Gentse jezuiten plaatsvonden. Initiatiefnemer en grote bezieler was pater Victor Van De Put. Al snel werd gezocht naar een manier om de vruchten van de retraites te bestendigen. Een "volhardingswerk" moest de godsvrucht van de oud-retraitanten blijven stimuleren.

Dat werd vanaf 1897 de taak van de Bonden van de Vrienden van het Heilig Hart. De naam verwees naar de aloude, maar in de 19de eeuw weer actuele devotie voor het Heilig Hart.

na de Eerste Wereldoorlog uitgroeien tot misschien wel de eerste massabeweging in Vlaanderen. Vele parochies richtten op eigen initiatief een bond op.

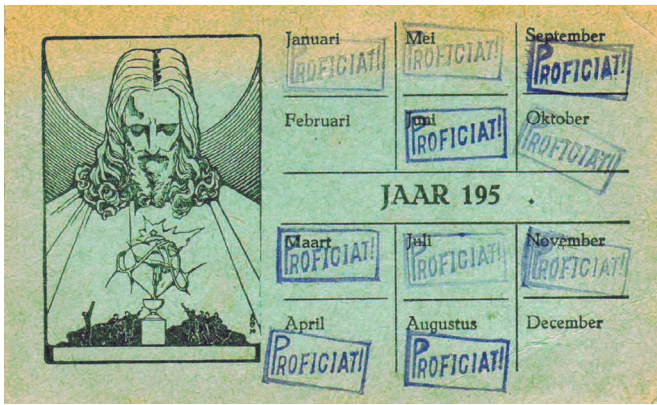
In De Volksstem van 8 augustus 1929 lezen wij dat op 11 augustus 1929 "een monumentaal beeld van het H. Hart" zal worden onthuld. Als hulde aan het H. Hart werd door de gemeente een stukje grond afgestaan (aan de benedenkant van de kerk) om er een H. Hartbeeld, geschonken door het echtpaar De Schryver (Franciscus-Josephus) - De Schrijver (Rosalia-Irena) van de Kat, op te richten. Er vertrok een stoet van niet minder dan 22 groepen van H. Hartbonders en Xaverianen komende uit haast alle naburige gemeenten doorheen het dorp. Later verhuisde het beeld om praktische redenen van de benedenkant naar de bovenkant van de kerk.

De stichters van "den Bond" deden aan ledenwerving, bezorgden bij de leden de maandintentie en gingen na wie van hen trouw de bondsmis bijwoonde. Het bijwonen van de eerste vrijdagmis werd enkele dagen vóór de bondsmis sterk aangemoedigd door een "IJveraar van den Bond".

Vanzelfsprekend hadden de biechtvaders de handen vol met het aanhoren van lange rijen biechtelingen vóór en zelfs tijdens de mis. Elk lid diende een rode(m)/groene(v) lidkaart af te geven bij het communiceren. Deze kaarten werden dan door de secretaris afgestempeld tot bewijs van aanwezigheid. Aan de devotie was de belofte verbonden, dat wie op negen

UIT DENDERHAUTEM.
Op Zon lag, 11 Oogst, hebben grootsche feesten plaats, ter gelegenheid der Onthulling en Wijding van een monumenteel Beeld van het H. Hart. Negen tien omliggende gemeenten nemen deel aan den stoet, benevens al de maatschepijen en genootschappen van Donderhautem. Met onbedwingbaren goestdrift wordt er aan de versiering van straten en huizen gewerkt; jaarschriften en opschriften worden in gereedheid gebraocht. Ten half vier wordt de stoet gevormd en ten 4 uren stipt haef de optocht plaats. De Heer Burgemeester zal de toewijding der gemeente doen na de feestrede van den Eerw. Pater Mortier. Ds plechtigheid wordt gesloten door den zegen met het Allerheiligste. Daarna feestied door honderd uitvoerders. Die dag zal een der schoonste en gezegendste zijn in de geschiedenis der gemeente.

achtereenvolgende eerste vrijdagen (van de maand) de H. Mis bijwoont, biecht en in de mis ter communie ging, geen plotselinge en onvoorziene dood zou sterven en in zijn sterfuur gesterkt zou worden door Gods bijzondere bijstand en de 'Laatste Sacramenten'.

Ieder jaar was er ook een "recollectie" in 't Kloosterken in Ninove. Kort voor W.O. II werd in Atom ook een vrouwenbond van het H. Hart opgericht.

Een ander feest dat alle andere activiteiten op de parochie fel in de schaduw stelde op 27 augustus 1939 was het 75-jarig bestaan van de Xaverianenbond, intussen versmolten met de H. Hartbond.

Meteen werd ook de bondsvlag gewijd en een gedenkplaat gemetseld op de voet van het beeld. De bisschop, Mgr. Coppieiers was 's namiddag aanwezig en sprak de duizendkoppige menigte geestdriftig toe op het dorpsplein.

Het pontificaal lof werd door meer dan 40 bonden en fanfares bijgewoond en opgeluisterd.

Gezien de dreigende oorlogssituatie werd het thema 'vrede' sterk belicht. De Volksstem van 28 augustus 1939 schreef: 'De H. Hartfeesten te Denderhoutem zijn een gebedsday voor den vrede geworden en de gebeurtenissen der laatste dagen hadden begrijpelijker wijze hun stempel gedrukt op heel het feest en de parochianen diep teleurgesteld. Maar die malaise kon eenigszins verdreven worden. Aan de versiering van de kerk, de straten en de huizen zo prachtig opgevat werden geen wijzigingen aangebracht, evenmin als aan het programma der plechtigheden...De stoet waarin alle muzikale uitbeeldingen geweerd werden, gaf een indrukwekkend beeld van biddende mannen en jongens die door hun gebed en hun lied van den hemel den vrede afsmeekten'.

Hieronder het bestuur van de H. Hartbond anno 1941:

zittend vlnr: Alfons Van den Berghe (Daal), Ghislain De Graeve (Iddergemsesteenweg), L.Uyttersprot (proost), J. Sterck (Vondelen), Benoît Coppens (Dries).

Midden: Kamiel De Schepper (Dorp), Marcel Coppens (Teerlingstraat), Bernard Vocaet (Vossel), August De Leu (Stichelen), Achiel Eeman (Borrekent), Achiel Huylebroek (Borrekent), ..., Richard Van Rossen (Poel).

Boven: Emiel Goubert (Terlinden), Jozef Van Herreweghen (Molenstraat), Placide Van Damme (Dries), Hubert Eeman (Lebeke), Jozef D'Hondt (Lebeke), Jozef Van Heghe (Teerlingstraat), Gerard Van Rossen (Dorp).

© Luc Pots

De 'Baetens-Van der Haegenstam' te Kerksken

Circa 1975 verzamelden de nazaten van de fam. Jan Baptist Baetens – Maria Hortense Van der Haegen in 't Erloezjeken', gerund door Gilbert en Greta Van Vaerenbergh-Coppens. Slachter Jan Baptist Baetens (° Kerksken, Terlicht 23-08-1867) huwde op 18-12-1895 te Kerksken met weefster Maria Hortensia Van der Haegen (° Kerksken 26-11-1868).

In een tijdspanne van 17 jaar kwamen er 12 kinderen: Maria Celstina ° 1897 en + 1907, Alfons ° 1898, Hector Sylvain ° 1900, Achille Omer ° 1901, Ida Clementina ° 1903, Gustaaf ° 1904, Camille ° 1906 en + 1907, Marie Adeline ° 1907, Camille ° 1909, Celeste ° 1910 en + 1911, Octavie Marie ° 1911 en Angéle Jeanette ° 1914 en + 1914. Circa 1975 werd een familiereünie georganiseerd. Gelukkig was er een fotograaf aanwezig die een prachtige opname maakte van het bonte gezelschap. Dank zij enkele familieleden werden de meeste personen geïdentificeerd.

Foto: verzameling Chris Hunninck

Info: Chris Hunninck, Maria De Schutter, Wendy Baetens en Greta Coppens

- 1- An Baetens, 2-...Baetens,
- 3- Luc Baetens, 4- Steven Baetens,
- 5- Bart Baetens, 6- Chris Vocaet,
- 7- Kathy Van Vaerenberg,
- 8- Patrick Baetens,
- 9- Erik De Schutter,
- 10- Joan De Knibber,
- 11- Fanny De Schutter.
- 12- Willy De Pril,
- 13- Jean Baetens,
- 14- Césarine De Pril,
- 15- Odilon Van der Haegen,
- 16- Kris Baetens,
- 17- Hanne-Lore De Knibber,
- 18- Kamiel Baetens,
- 19- Octavie Baetens,
- 20- Hector Baetens,
- 21- Marc De Bruecker,
- 22- Maria Baetens (Zuster Amanda),
- 23- Ida Van der Haegen,
- 24- Anja De Bruecker,
- 25- ..., 26- ...,
- 27- Frans De Pelsmaeker,

- 28- Georges Baetens,
- 29- Julia Lievens,
- 30- Maritzzy Callebaut,
- 31- ... De Pril,
- 32- Lieven De Pril,
- 33- Martine Hunninck,
- 34- ... De Pril,
- 35- Jozef Taeleman,
- 36- Alice Droesbeke,
- 37- Palmyre Ghijssels,
- 38- Gracienne Vocaet,
- 39- Antoon Baetens,
- 40- Ilse De Knibber,

- 41- Luc De Schutter,
- 42- Wim De Bruecker,
- 43- Hans Vocaet,
- 44- Gustaaf Vocaet,
- 45- ... ,
- 46- William De Pelsmaeker,
- 47- Yvan De Pelsmaeker,
- 48- Greta Coppens,
- 49- Antoine Baetens,
- 50- Julien De Bruecker,
- 51- André Baetens,
- 52- Paul Baetens,
- 53- Suzanne Baetens,

- 54- Hélène Welleman,
- 55- Nicole Moerenhout,
- 56- Paul Baetens,
- 57- Irène Baetens,
- 58- Frans Baetens,
- 58bis- ... ,
- 59- Maria De Schrijver,
- 60- ... Hunninck,
- 61- Céline Van Nechel,
- 62- Walter Braeckman,
- 63- Lucienne Baetens,
- 64- Georges Goubert,
- 65- André Baetens,

- 66- Lutgarde Bontinck,
- 67- Godelieve Hunninck,
- 68- Paul Fonck,
- 69- Johan Baetens,
- 70- Marieke Baetens,
- 71- Hélène Roelandt,
- 72- Frieda Hunninck,
- 73- Robert Baetens,
- 74- Elianne Baetens,
- 75- Werry De Knibber,
- 76- Paula Baetens,
- 77- Willy De Schutter,
- 78- Alfons De Schutter,

- 79- Maria De Schutter,
- 80- Jenny De Schutter,
- 81- Ingrid De Schutter,
- 82- Christine De Schutter,
- 83- Ingrid Roelandt,
- 84- Ghisella De Rijck,
- 85- Etienne Goossens,
- 86- Anita Van der Eecken,
- 87- Yvonne Wijmant,
- 88- Hugo Van Keymolen,
- 89- Frans De Schutter.

FC Kerksken in de kijker

In ons vorig nummer plaatsten wij een opname van FC Kerksken n.a.v. de opening in 1974 van de kantine aan het terrein in de Bergstraat. Enkele foto's geven een sfeerbeeld van de feestelijke avond die gesmaakt werd door een groot aantal sympathisanten.

De erevoorzitter Willy Michiels en zijn echtgenote nemen bloemen in ontvangst. Wij herkennen eveneens Georges Roelandt, Ronny Eeman en Eddy Raes.

Ook de dames 'supporteren' Clarisse De Loose, Paula Lievens, Lisette De Rijck, Georges Piens, Willy Michiels en Annie De Backer

Huidig erevoorzitter Willy Impens gaf ons nog enkele bijzonderheden over 'zijn' ploeg.

'Van bij de oprichting ca 1960 ressorteerde FC Kerksken bij het Katholiek Sportverbond onder voorzitterschap van Gaston Vocaet. In 1972 werd overgeschakeld naar de Belgische Voetbalbond (KBVB). Marcel Van Sande werd voorzitter. Hij oogstte succes met zijn spelers, want zij behaalden de titel in 3e Provinciale. Enkele jaren nadien nam Frans De Kock de fakkel over en het team promoveerde naar

Willy Michiels met het sympathiserend bestuur van KRC Haaltert. Norbert Beelaert, Julien Van der Gucht, Willy Van Boven, Willy Van den Neucker, Lisette De Rijck, Willy Michiels, Marcel Van Sande en Albert Deleenbeer.

2e Provinciale. Einde jaren 80 werd Willy Impens voorzitter en hij realiseerde de overgang naar 1e Provinciale. Een stunt waarbij trainer Wim De Glas en een enthousiast bestuur en medewerkers zeker hun verdienste hadden.

In 2018 kwam er een belangrijke beslissing: KRC Haaltert en FC Kerksken besloten te fusioneren onder de naam KVC Kerksken - Haaltert. Samen willen zij een sterke ploeg uitbouwen met jonge spelers van onder de kerktoren onder het motto 'Samen sterker'.

Dank zij de steun van (uitsluitend) erevoorzitter Willy Michiels die instond voor de nieuwe kantine, de aanleg van de terreinen, de omheining, de verlichting van de parking enz. en een resem sponsors die instonden voor de andere kosten (waarvoor alle dank) kon F.C.Kerksken spelen op prachtige terreinen met moderne infrastructuur, waarvan vele ploegen uit landelijke gemeenten alleen maar konden dromen'

Wij wensen het huidige bestuur en zijn medewerkers alle succes toe in de voetbalwereld.

De redactie

Met dank aan Willy Impens

Foto's: Studio De Winter, Welle (gift van Patrick Van de Velde aan archief HKH)

Haaltert - De slagersfamilie Roelandt ('Nelens')

In ons tijdschrift nr. 3, 2003 schreef Omer Roelandt een bijdrage 'Haaltert zonder beenhouwers'.

Van de bijna 50 slagerijen in de vorige eeuw resten er heden nog een paar!

Hoe het er vroeger aan toe ging kon de nog enig overblijvende nazaat van de slagersfamilie Roelandt, Omer (97 j), nog enthousiast vertellen.

Einde WO I werden de dieren (vooral biggen) naast de winkel op 't hof' geslacht. Voor de bewaring van het vlees reed men met paard en kar naar Aalst om ijsblokken (ijsbrikken). Om de twee weken werd er rund geslacht, wat niet door iedereen kon gekocht worden. Het was duurder dan het varkensvlees en werd speciaal aangekondigd met plakbrief aan het raam.

Soms gebeurde het slachten van de runderen ook op de boerderij. De boer ging dan van deur tot deur het vlees aanbieden. In 1920 werd de veearts ('peijeremiejester') ingeschakeld voor de kwaliteitscontrole.

Langzaam verbeterde de economische toestand en werd er meer slachtvee gekweekt. De boeren boden hun vee aan (soms in herbergen!). Het gewicht van een rund werd geschat: lengte van de schouder tot de staart en vermenigvuldigen met de omtrek van de romp achter de voorste poten!

Regelmatig werden runderen gekocht op de veemarkt in Anderlecht en per trein naar

Haaltert gebracht. Later kwam er een bestelwagen en reden wij zelf naar 'den abattoir' in Anderlecht.

Voor de oorlog bestelden wij ook vlees aan huis, zelfs met de fiets en vleesmand tot Aalst. In Haaltert waren 'de Made' en het klooster van Kerksken de beste klanten.

De elektrische koelmachine verving de 'ijsbrikken' en het vlees kon geëtaled worden voor het winkelraam.

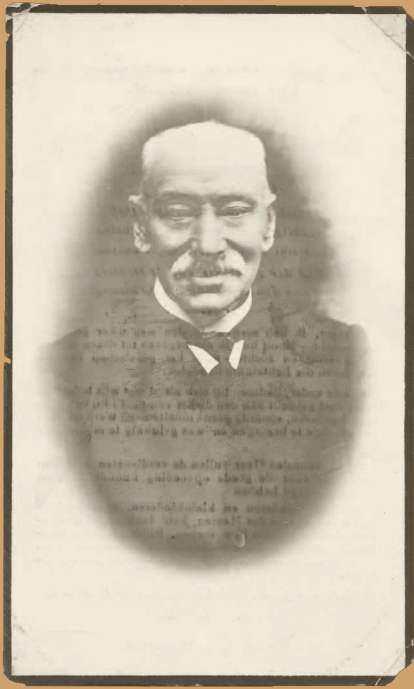
Tijdens WO II werd het thuis slachten door de bezetter verboden en de dieren moesten naar het slachthuis te Aalst. Vele boeren negeerden het verbod en op straf van boetes werd toch thuis geslacht. Dit gebeurde vooral 's nachts. De dieren werden gewurgd om het schreeuwen te beletten (nvdr: de gevreesde controleurs knepen in vele gevallen een oogje dicht in ruil voor enkele pensen en/of koteletten!).

Na de oorlog was het thuis slachten definitief van de baan en her en der werden slachthuizen opgericht, zo ook in Haaltert, in de Dreefstraat. Sinds 1954 is het beroep van slachter gereguleerd en is een akte van bekwaamheid vereist.

Een vertrouwd beeld: Nelens Oscar met de doodkoets van Bael.

Aan de bestelwagen: een vriendin des huizes, Anna Boeykens, Louis Roelandt, tante Justine Iliano en Marcel Roelandt.

Een merkwaardig feit is wel dat er in ons dorpscentrum op een paar tientallen meter van elkaar vier beenhouwerijen gevestigd waren en alle vier zijn zij afstammelingen van Sylverius Corneel Roelandt.

Wij mogen aannemen dat Corneel (vandaar de naam 'Nelens') de eerste beenhouwer was in ons dorp op het einde van de negentiende eeuw. Hij was gevestigd op de Houtmarkt en verhuisde nadien naar de latere specerijwinkel van 'Nele Marieken' in de Stationsstraat.

Sylverius Corneel Roelandt (° Haaltert, 21-12-1848 en † 4-8-1929), tapper, slachter, 'vleeschhouwer' was gehuwd met Clementia Iliano (° Haaltert, 13-8-1853 en † 18-12-1903) op 1-8-1883. Zij kregen acht kinderen, waarvan vier in leven bleven:

- Jozef, ° 14-11-1885 en gehuwd met Maria Odilla Redant
- Marie, ° 4-4-1888, ongehuwd
- Louis, ° 20-5-1889, huwde Anna Maria Boeykens
- Oscar, ° 25-12-1893, ongehuwd en gekend als de man met de doodkoets.

Ze gingen door het leven als 'Nelens Zjef, Nele Marieken, Nelens Lowie en Nelens Oscar'.

Het ouderlijk huis, de beenhouwerij, was gevestigd in het begin van de Hoogstraat. Later werd het een specerijwinkel waarin Marie en Oscar verbleven. Na hun dood vormde Marcel Roelandt (x Maria Lea Focquet), die ook een slagwinkler had in Ede, het om tot 'De Keurslager', die in een verdere fase voortgezet werd door zijn zoon Pierre (x Rita Campens). De zaak stopte in 2010.

*De beenhouwersfamilie vóór hun winkel op de Hoogstraat.
Vooraan Jozef, Oscar en Louis.
Achteraan: Marie en vader Corneel.*

De winkel van 'Nelens Zjef' op het Dorp

De oudste zoon van Corneel, Jozef, vestigde zich op het Sint-Goriksplein (nu apotheek). Na Jozef kwam zijn zoon Paul, gehuwd met Suzanne Mally. Na de dood van Paul zette diens zoon Jos (x Françoise Van der Biest) de zaak verder van 1978 tot 2003.

De broer van Paul, Roger, huwde met Marie-Louise Van Impe en startte pal tegenover het geboortehuis van zijn vader op de Hoogstraat een paardenvleeshandel. Vóór hen was er een groentenwinkel én café gerund door Arthur De Schepper (Lodden Tier). Naast het café was er eveneens een verkooplokaal van konijnenvellen van 'Irma de bareeldraister!'

In de beginjaren hielden Paul en Marie-Louise ook het café open naast de paardenvleeshandel.

De tweede zoon van Corneel, Louis trouwde met Anna Boeykens en opende een beenhouwerij in de Stationsstraat rechtover de gendarmerie. In de jaren vijftig nam zijn zoon Omer (x Elodie Deleenheer) de zaak over. In 1970 werd de winkel gemoderniseerd en kreeg hij de naam 'Fijnkost'. Zij stopten in 1978.

Roger en Marie-Louise in het café

Roger 'de peijerenbiejenaar'.

*Omer en Elodie
in hun vernieuwde zaak 'Fijnkost'*

Willy De Loose

*Met dank aan de kinderen van Marcel, Paul en Omer Roelandt en Marie-Louise Van Impe (†)
voor info en foto's.*

't Weerberigt op zen Oiljterts

Weer of gieje weer, de pot op
Wat er ook komt, alles gaat door zoals voorzien

In Kèske zouë de paster vanop zenne prèkstoel: de processe go nie outj, want 't ès gieje weer
Het weer is te bar voor de processierondgang

't Reigert alve frangkskes
Weldoende regen, maar nu in Euros

Masselkes mouken plasselkes
Schapenwolkjes kondigen regen aan

't Zaa go reigeren, 't za go woën, dat de meeledes gon droën
Er komt felle regen en wind

't Es groejene weer
Vochtig en warm, goed voor de teelt

In 't afgoën van 't joër vallen de bloër'n
In de herfst vallen de bladeren

't Za go katte spagen
Er is zware regen op komst

't Za go stront reigeren
idem als bij de katten

't Za go liejerek doen
Er is zwaar weer op komst

't Es kerremis in d'elle
Regen en zonneschijn tezeldertijd

In 'n outjkommeren kiejeren de zwoëlommen weer
In de lente zijn de zwaluwen er weer

't Vriest stiejenen outj de grond
Er is erge vorst

Jezeken skirt zèn beddeken outj en lotj de plèmkes vliegen
Er is sneeuwval

Omer

Oud kajotters bij pastoor Claus te Pollare ca 1950

Marc Claus (°Ronse, 1901) werd in 1936 aangesteld als onderpastoor te Haaltert. Hij werd verantwoordelijk voor de mannelijke jeugdverenigingen. Vooral de KAJ was hem zeer genegen. Onder zijn impuls werd het de grootste jeugdvereniging van Haaltert.

Ook de versieringen in de parochiekerk ter gelegenheid van H. Hartvieringen, Missies e.d. lagen hem nauw aan het hart.

Samen met de toenmalige bloemist Marcel Stockman bouwden zij prachtrealisaties.

Na zijn aanstelling in Pollare in 1949, waar een talrijke Haaltertse delegatie aanwezig was kreeg hij regelmatig bezoeken van zijn vroegere parochianen.

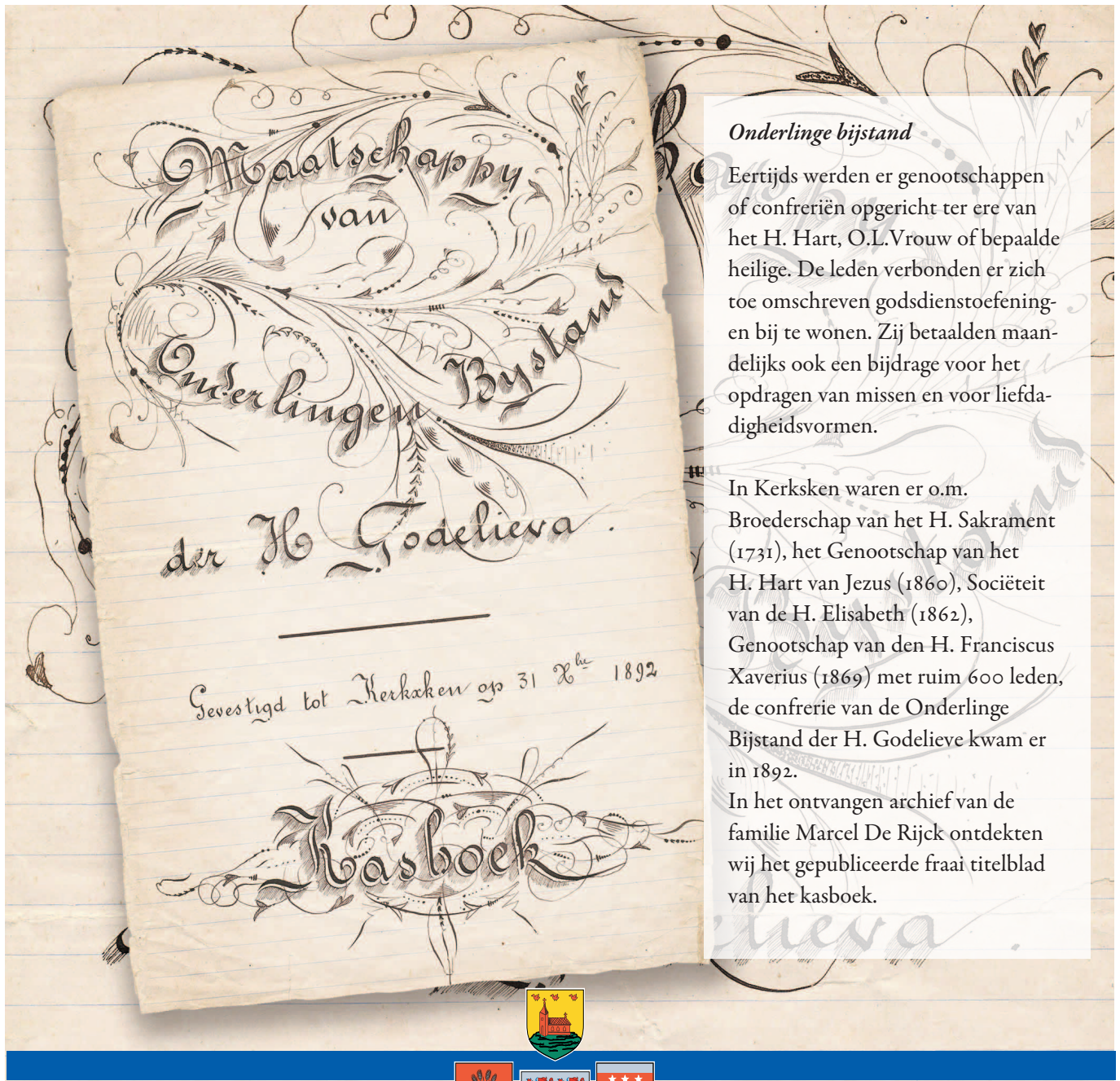
Op foto een groep oud-kajotters bij een bezoek (ca 1950).

Vooraan: Roger Gosseye, Eniel Vonck, Alfons Heyman, Paul Van Overwaelle.

Achteraan: Julien Van Cauwenbergh, André Braeckman, Jozef De Schutter, Willy Van den Neucker, pastoor Claus, Marcel De Priil, Maurice Scheerlinck, Oscar Godefroid.

DE WARANDE

Denderhoutem - Haaltert - Heldergerm - Kerksken - Terjoden - Denderhoutem - Haaltert

Onderlinge bijstand

Eertijds werden er genootschappen of confreriën opgericht ter ere van het H. Hart, O.L.Vrouw of bepaalde heilige. De leden verbonden er zich toe omschreven godsdienstoefening en bij te wonen. Zij betaalden maandelijks ook een bijdrage voor het opdragen van missen en voor liefdadigheidsvormen.

In Kerksken waren er o.m. Broederschap van het H. Sakrament (1731), het Genootschap van het H. Hart van Jezus (1860), Sociëteit van de H. Elisabeth (1862), Genootschap van den H. Franciscus Xaverius (1869) met ruim 600 leden, de confrerie van de Onderlinge Bijstand der H. Godelieve kwam er in 1892.

In het ontvangen archief van de familie Marcel De Rijck ontdekten wij het gepubliceerde fraai titelblad van het kasboek.

